

1/28 P 7112 A

MISTRA JANA HUSI

SEBRANÉ SPISY ČESKÉ.

—*—

Z NEJSTARŠÍCH ZNÁMÝCH PRAMENŮ

K VYDÁNÍ UPRAVIL

KAREL JAROMÍR ERBEN,

ředitel archivu i jiných úřadů pomocných Pražského magistrátu.

DÍL I.

—*—

V PRAZE, 1865.

NÁKLADEM BEDŘICHA TEMPSKÝHO.

A

Tisk Jindr. Mercy-ho v Praze.

Kritického vydání spisů Husových, aby z nich poznáno bylo pravé snažení a smýšlení, pravý duch tohoto v dějinách evropských nad jiné znamenitého muže, vidí se tím více býti potřeba, čím rozličněji strany rozličné o něm a o působení jeho náboženském vůbec soudí, a čím více za časů našich jistá třída lidí pravdu zastřítí a křivým výkladům svým vůbec průchod zjednati se vysnažuje, dílem i na tom spoléhajíc, že nikoho není, kdo by pravdu z pramene samého znaje, mohl je ve lži stíhati.

Sebrané latinské spisy Husovy vydány byly z části v Norimberce 1715, z části ve Vídni 1856; ale některé jich potud ještě zůstávají v rukopisích, jiné pak, zvláště ze sbírky Vídenské, potřebují nového, správnějšího vydání.

Nám však záleží nyní přede vším na spisích, listech i jiných ostatních plodech ducha Husova, ježto sepsány jsou v jazyku českém, aby tuto poprvé v úplnější sbírce vyšly na světlo. Bylyť sice jich některé, ze jmena při Postille v Norimberce ~~léta~~ 1563 a 1592, i také jinde po různu vytištěny; ale tato stará vydání jsou nyní již nad míru vzácná a při tom z veliké části nesprávná, obsahující v jazyku k času svému přispůsobeném mnohé odchýlky od textu prvotního, ano jsou mezi nimi i věci cizí, ježto se nepravě připisují Husovi.

Mimo nadřečenou stránku historickou mají české spisy Husovy také nemalou filologickou důležitost. Bylť totiž Hus nejen oprávcem českého pravopisu, ale i českého jazyka, ano jím počíná se ve starší literatuře naší nová doba.

Při tomto vydání měli sme k obojí té stránce, historické i filologické, bedlivé zření. Za první příčinou pojaty jsou do

sbírky této jen věci takové, o nichž dostatečně zjištěno jest, že pocházejí z péra Husova. Mezi prameny dána starším rukopisům přednost před pozdějšími, a nejstarších tiskův jen tehdaž užito, když nebylo žádných nad ně starších rukopisů.

Co se pak dotýče stránky druhé, šetřino věrně i bedlivě v jazyku i ve slohu všech zvláštností spisovatelových, pokud je zachoval pramen, jehož užito bylo k vydání. Protož shledá-li kdo, čta, někde psáno k. př. tělesný podlé Husova tělestowný, dím podlé diem, křesťan podlé křesťan atd., nedomnívej se, že toto ušlo vydavatelově pozornosti, nébrž věz, že sme se nechtěli ani v této nedůslednosti odchýliti od pramene, jež v čele jmenujeme. Zjevné chyby starého přepisovatele, zvláště takové, ježto smyslu vadí, vytkli sme, text opravivše, dole pod sloupcem, a kde bylo třeba čeho v textu doložiti, učinili sme to v závorkách.

Ve sbírce této přinášíme napřed největší a spolu i nejdůležitější spisy upáleného mistra, totiž Výklad na Věřím atd., potom traktát o Svatokupectví, a v druhém dílu Postillu; ostatní pak menší spisky, listy a písně následovati budou v díle třetím.

Obšírnější zprávu o spisích Husových, v kterém pořádku jedno po druhém bylo psáno, i o pramenech vydání tohoto podáme na konci dílu třetího.

V Praze, dne 30 dubna 1865.

K. J. E.

O b s a h.

	Strana
Výklad viery	1
Menší výklad na vieru	44
Výklad desatera božieho prikázanie	52
Kratší výklad na desatero prikázanie	285
Výklad na páteř t. na modlitbu páně	288
Výklad menší na páteř	357
Zpravidlo k výkladu	358
O svatokupectví	389
Ukazadlo ke svatokupectví	474

